

3/2019

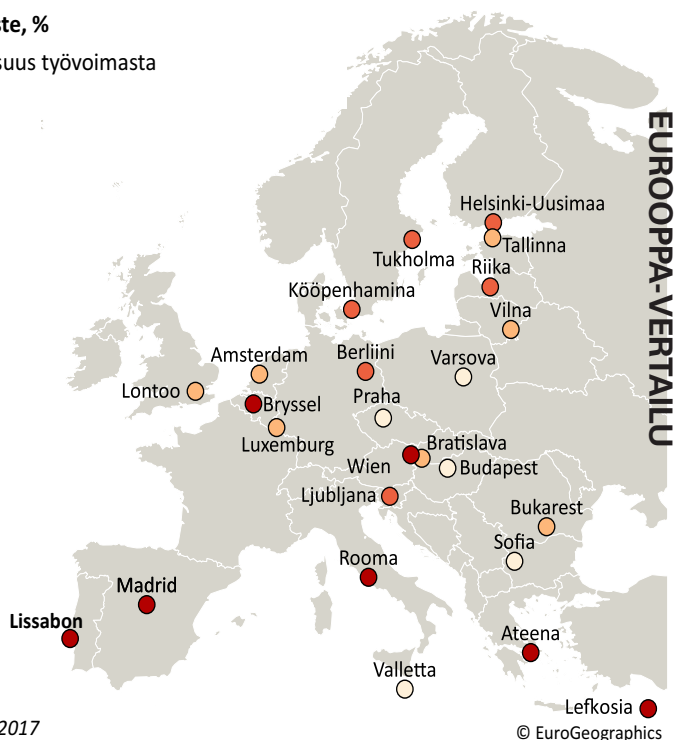
HELSINGIN SEUDUN SUUNNAT

Ajankohtaiskatsaus seudun kehitykseen 17.09.2019

Työttömyysaste, %

Työttömien osuus työvoimasta

- 8,0–21,6
- 6,0–7,9
- 4,0–5,9
- 1,9–3,9

Lähde: Eurostat 2017

© EuroGeographics

Uudellamaalla korkeampi työttömyysaste kuin eurooppalaisilla metropolialueilla

Vuonna 2017 työttömyysaste oli Uudellamaalla 7,7 prosenttia työvoimasta eli korkeampi kuin Euroopan muita pääkaupunkeja ympäröivillä metropolialueilla keskimäärin. Kahdenkymmenenviiden alueen vertailussa Uusimaa sijoittui seitsemänneksitoista. Kööpenhaminan ja Tukholman metropolialueilla työttömyysasteet olivat 6 prosentin luokkaa eli hieman Uuttamaata matalampia.

Vertailussa matalimmat työttömyysasteet olivat Prahan ja Budapestin alueilla, joissa työttömyysasteet olivat alle 3 prosenttia. Sen sijaan selvästi korkein työttömyysaste oli Ateenan metropolialueella, jossa yli viidennes työvoimasta oli työttömänä. Ateenan jälkeen työttömyys oli yleisintä Madridin ja Lefkosian alueilla, joissa työttömyysaste oli reilut 10 prosenttia työvoimasta. Myös Brysselin metropolialueella työttömyys oli yleistä.

Vertailu perustuu Euroopan Unionin tilastotoimiston Eurostatin vuoden 2017 kyselytietoihin. Työttömäksi katsottiin ne vastaajat, jotka olivat tutkimusviikolla työttöminä ja olivat työmarkkinoiden käytettävissä. Metropolialueet on muodostettu NUTS 3 -alueista eli Euroopan Unionin alueluokitusjärjestelmässä määritellyistä tilastollisista alueyksiköistä. Vuoden 2017 jälkeen työllisyystilanne on parantunut Uudellamaalla. Työttömyysaste oli vuoden 2019 huhti-kesäkuussa 7,2 prosenttia työvoimasta.

Aluetalous

Tuotannon kasvu jatkui vahvana

Työmarkkinat

Työllisten määrä kasvoi rakentamisessa

Hyvinvointi

Perustoimeentulotukea saavien määrä väheni

Liikenne

Uudenmaan yöpymiset lisääntyivät

Väestö

Ulkomainen nettomuutto kasvoi selvästi

Valokiilassa

Laura Ansala

Pendelöinti Helsingin seudulla

Vilja Tähtinen

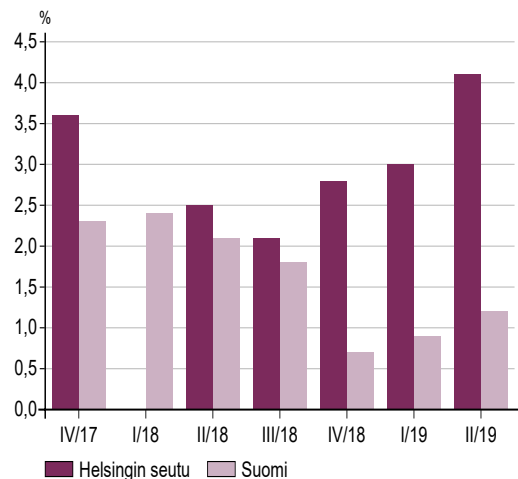
Työpaikat lisääntyneet pääkaupunkiseudulla – mutta lisääntyykö työmatkaliikenne?

Lisää aiheita jatkuvasti päivittyvillä verkkosivuillamme

www.helsinginseudunsuunnat.fi

Kokonaistuotannon ennakoiva kuvaaja

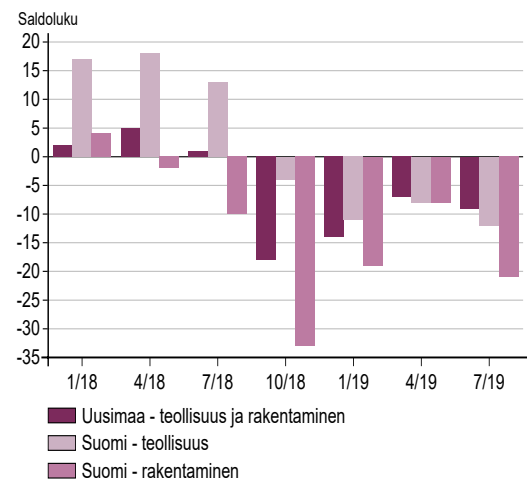
Muutos (%) edellisestä vuodesta

Aikasarjassa on katkos I/2018 ja sitä uudemmat luvut eivät ole vertailukelpoisia aiempiin kasvulukuihin.

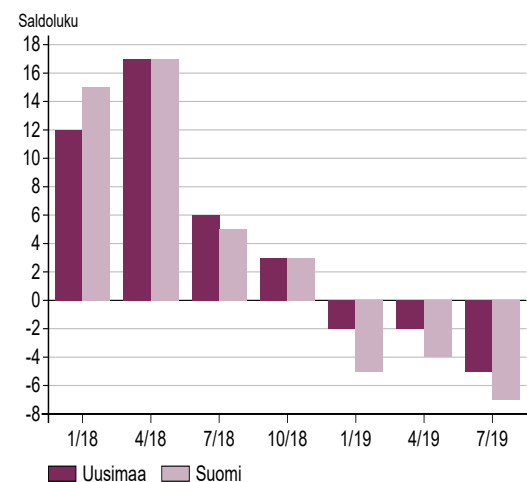
Lähde: Tilastokeskus ja Kaupunkitutkimus TA

Teollisuuden ja rakentamisen suhdannenäkymät

Lähde: Elinkeinoelämän keskusliitto EK, suhdannebarometri

Palveluyritysten suhdannenäkymät

Lähde: Elinkeinoelämän keskusliitto EK, suhdannebarometri

Aluetalous

Tuotannon kasvu jatkui vahvana

Helsingin seudun tuotannon kasvu jatkui vahvana koko alkuvuoden ajan. Tuotanto oli huhti-kesäkuussa arvion mukaan 4 prosenttia korkeammalla tasolla kuin vuotta aikaisemmin. Vuoden ensimmäisellä vuosineljänneksellä tuotanto kasvoi 3 prosenttia. Koko maan tuotanto kasvoi heinä-syyskuussa runsaan prosentin edellisvuodesta.

Liiketoiminnan kasvu jatkui alkuvuonna lähes kaikilla aloilla. Jalostusaloilla sekä teollisuuden että rakentamisen liikevaihdon kasvu oli edelleen vahvaa. Palvelualoilla liikevaihto kasvoi selvästi liike-elämän palveluissa, informaatio- ja viestintäalalla, kuljetuksessa ja varastoinnissa sekä maajoitus- ja ravitsemistoiminnassa.

Suhdanneodotukset vaimeita

Elinkeinoelämän keskusliiton (EK) Suhdannebarometrissa suomalaisyritykset kuvaavat tämänhetkistä suhdannetilannetta hieman keskimääräistä paremmaksi, ja tilanne oli kesällä kohtuullisen vakaa kaikilla päätoimialoilla. Lähikuukausien suhdanneodotukset ovat vaimeita kaikilla päätoimialoilla. Suhdannearviot ovat hiipuneet nyt jo reilun vuoden ajan. Päätoimialoista heikoimmat odotukset ovat rakentamisessa, mutta myös teollisuus ja palvelut ovat painuneet selvästi kuluvaan vuoden aikana.

Maailmantaloudessa riskit ovat kasvussa ja näkymät kuluvalle ja ensi vuodelle ovat yhä varovaiset. Epävarmuutta ylläpitävät kauppapolitiikan jännitteet ja samaan aikaan heikentyvä reaalitalous. Euroopassa huolta herättää ennen kaikkea Saksan talouden heikentyminen.

Teollisuus ja rakentaminen

EK:n heinäkuussa tekemän suhdannebarometrin mukaan **Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen** yritysten suhdannekuva oli edelleen selvästi tavanomaista valoisampi. Suhdanteiden ennakoitaan kuitenkin hiipuvan hienoksestaan kesän lopulla ja syksyn alussa. Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa -9 (huhtikuussa -7). Heinäkuussa 18 prosenttia vastaajista ennakoiti heikkenemistä ja 9 prosenttia odotti paranevista. Uudenmaan yritysten suhdannearviot ovat koko maan keskiarvoa myönteisemmät. Tuotanto lisääntyi hieman toisella vuosineljänneksellä ja tuotantomäärät jatkanevat kasvuaan myös syksyn lähestyessä. Tuotantokapasiteetti oli heinäkuussa kokonaan käytössä 92 prosentilla Uudenmaan vastaajista ja tilaustilanne oli heinäkuussa normaalia parempi. Henkilökuntaa lisättiin kausivaihtelu huomioon ottaen aavistuksen verran kesän alussa ja työvoima lisääntyy myös lähikuukausina. Rekrytointivaikeuksia oli heinäkuussa 36 prosentilla vastaajista. Kannattavuus oli tämän vuoden toisella neljänneksellä hieman vuoden takaista parempi.

Suomalaisten **teollisuusyritysten suhdannenäkymät** ovat yhä positiiviset, mutta hiipuminen on jatkunut keväästä ja suhdannekuvan ennakoitaan edelleen heikentyvän seuraavan puolen vuoden aikana. Teollisuusyritysten saamat uudet tilaukset painuivat alle tavanomaisen tason huhti-kesäkuun aikana ja myös vientitilauksenta heikkeni keväästä. Teollisuuden suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa tiedustelussa -12 (toukokuussa -8). Tuotantokapasiteetti oli heinäkuussa kokonaan käytössä 82 prosentilla

vastaajista. Henkilöstön määrä on jatkanut kasvuaan ja odotukset syksyllä ovat myönteiset. Valmiiden tuotteiden varastot olivat yhä jonkin verran normaalitasoa suuremmat ja kasvoivat hieman toukokuun kyselystä.

Koko maassa rakennusyritykset arvioivat heinäkuussa suhdannetilanteensa pysyneen varsin hyvänä, ja tämänhetkistä tilannetta kuvataan edelleen keskimääräistä vahvemmaksi. Yleisen suhdannetilanteen arvioidaan heikentyvän syksyyn mentäessä. Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa -21 (toukokuussa -8). Heinäkuussa peräti 95 prosenttia rakennusyrityksistä arvioi kapasiteetin olevan kokonaan käytössä. Tuotanto-odotus on kuitenkin heikentynyt keväästä. Henkilöstön määrän arvioidaan pysyvän ennallaan, kun kausivaihtelu otetaan huomioon.

Palvelut

Uudenmaan palvelualojen yritysten suhdannetilannearviot pysyivät ennallaan tavanomaista paremmalla tasolla, mutta suhdannenäkymät synkenivät lievästi kuluvan vuoden alkukesän aikana. Lähikuukausien suhdanneodotuksien saldoluku oli heinäkuussa -5 (huhtikuussa -2). Heikkenemistä ennakoiti heinäkuussa 9 prosenttia vastaajista ja 4 prosenttia odotti suhdannenousua. Uudenmaan yritysten suhdannenäkymät ovat lähellä koko maan keskiarvoa. Myynnin kasvu jatkui huhti-kesäkuussa ja myös lähikuukausia koskevat myynti-odotukset ovat myönteiset. Henkilökuntaa palkattiin lisää alkukesän aikana. Kausivaihtelu huomioon ottaen työvoiman määrä kasvanee myös kesän lopussa ja syksyllä. Kannattavuus kohentui toisella vuosineljänneksellä aavistuksen verran vuoden takaisesta.

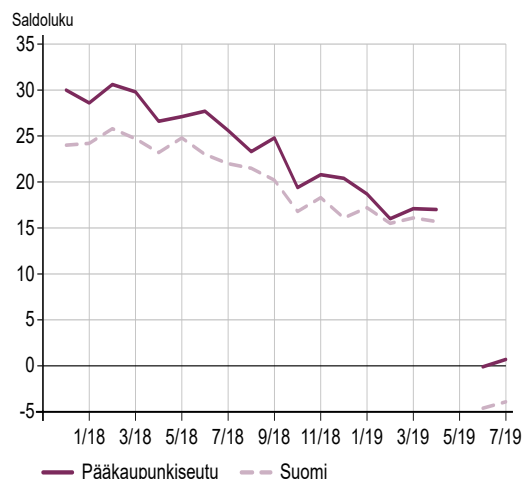
Koko maassa palveluyritysten suhdannetilanteessa on tapahtunut kesän aikana tasaantumista ja suhdannenäkymät ovat yhä varovaiset. Suhdanteiden ennustetaan aavistuksen hiipuvan syksyyn mentäessä. Yleisiä suhdannenäkymiä mittaava saldoluku oli heinäkuussa tehdyssä tiedustelussa -7 (toukokuussa -4). Palveluyritysten myynnin määrä kasvoi vuoden toisella neljänneksellä varsin hyvää vauhtia. Odotukset myynnin kasvusta ovat yhä myönteiset, sillä samankaltaisen kasvun odotetaan jatkuvan myös lähikuukausien aikana. Palvelualan yritykset ennakoivat henkilöstömäärän jatkavan kasvuaan syyskuukausien aikana. Kannattavuus koheni hieman alkuvuoden aikana verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Heinäkuussa ammattityövoiman puute nousi suurimmaksi kasvun esteeksi.

Kuluttajien vahva luottamus myönteiseen talouskehitykseen hiipunut

Tilastokeskus uudisti kuluttajien luottamusindikaattorin tiedonkeruun menetelmää kuluvan vuoden toukokuussa, joten arvot eivät ole vertailukelpoisia aiempiin lukuihin. Haastateltavien ikäluokitus hieman muuttui, samoin otoskoko supistui jonkin verran. Tietosisältö on myös suppeampi ja kaikki kysymykset kohdistuvat henkilöön itseensä, eikä enää hänen kotitalouteensa. Uuden luottamusindikaattorin osatekijät ovat: kuluttajan oma talous nyt, kuluttajan oma talous 12 kuukauden kuluttua, Suomen talous 12 kuukauden kuluttua ja kuluttajan rahankäyttö kestotavaroihin seuraavan 12 kuukauden aikana verrattuna edelliseen 12 kuukauteen.

Kuluttajilla on ollut parin viime vuoden aikana jopa ennätyksellisen vahva luottamus talouden myönteiseen kehitykseen, mutta kuluvan vuoden puolivälissä ei enää tilanne ollut sama. Pääkaupunkiseudulla kuluttajien luotta-

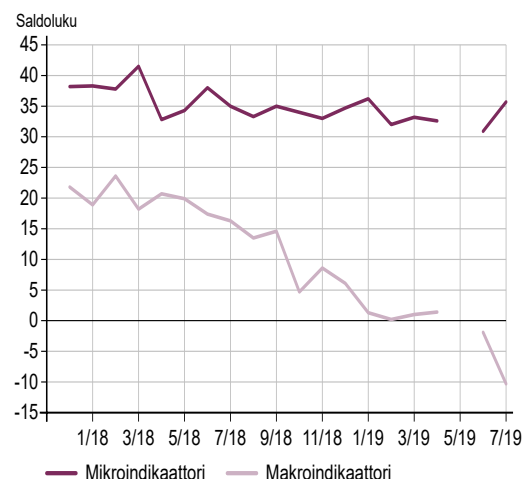
Kuluttajien luottamusindikaattori

Aineiston hankintatapa on muuttunut 5/2019.

Lähde: Tilastokeskus, kuluttajien luottamus

Kuluttajien luottamuksen mikro- ja makroindikaattori

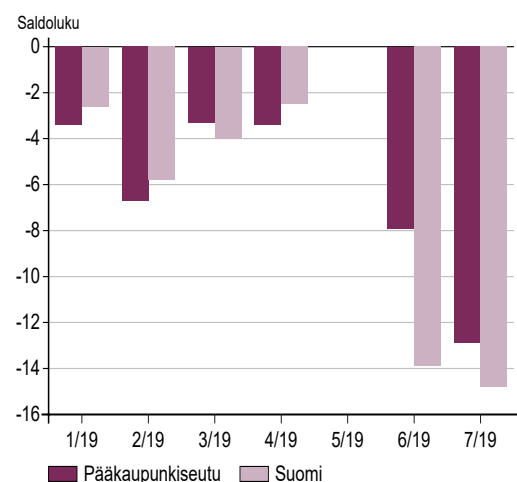

Mikroindikaattori: Oma talous ja säästämismahdollisuudet
Makroindikaattori: Suomen talous ja työttömyyden kehitys

Aineiston hankintatapa on muuttunut 5/2019.

Lähde: Tilastokeskus, kuluttajien luottamus

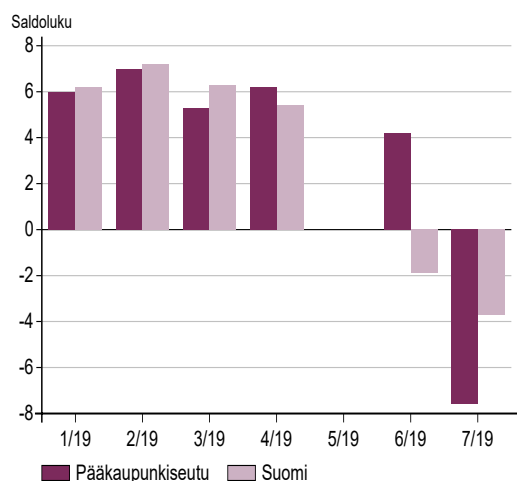
Kuluttajien ennuste Suomen talouskehityksestä seuraavien 12 kk:n aikana

Aineiston hankintatapa on muuttunut 5/2019.

Lähde: Tilastokeskus, kuluttajien luottamus

Kotitalouksien ennuste työttömyyden kehityksestä

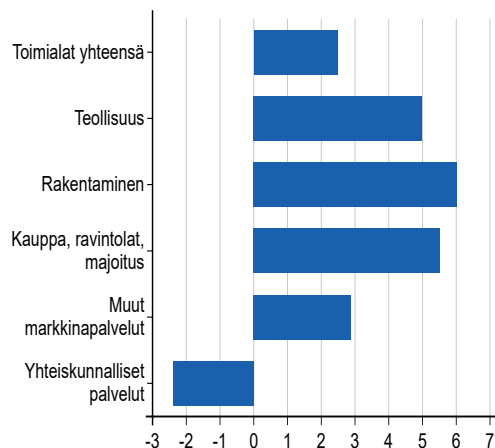

Aineiston hankintatapa on muuttunut 5/2019.

Lähde: Tilastokeskus, kuluttajien luottamus

Työllinen työvoima päätoimialoittain Helsingin seudulla

II/19, muutos (%) edellisestä vuodesta

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

musta kuvaava indikaattori sai heinäkuussa arvon 0,7, ja koko maassa oltiin jopa tätäkin kielteisempiä näkemyksissä, sillä indikaattori sai arvon -3,9.

Suomen myönteiseen talouskehitykseen ja työttömyyden laskuun ei enää luoteta

Pääkaupunkiseudun kuluttajat olivat heinäkuussa hieman luottavampia Suomen myönteiseen talouskehitykseen kuin kuluttajat koko maassa. Hieman paremmaksi Suomen taloustilanteen oletti muuttuvan koko maassa 12 prosenttia ja pääkaupunkiseudulla 14 prosenttia kuluttajista. Pääkaupunkiseudulla 35 kuluttajaa sadasta olettaa tilanteen olevan heikompi 12 kuukauden kuluttua, ja koko maassa tämän näkemyksen omaavien osuus oli hivenen suurempi.

Pääkaupunkiseudulla joka kolmas kuluttaja olettaa työttömiä olevan enemmän 12 kuukauden kuluttua kuin heinäkuussa. Koko maassa sen sijaan kuluttajat olivat hieman myönteisempiä näkemyksissään. Sekä koko maassa että pääkaupunkiseudulla 45 prosenttia kuluttajista olettaa työttömien määrän säilyvän ennallaan.

Työmarkkinat

Työllisten määrä kasvoi alkuvuotta enemmän

Työllisten määrä lisääntyi Helsingin seudulla 2,5 prosenttia ja koko maassa 0,8 prosenttia huhti-kesäkuussa verrattuna vuoden takaiseen. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan kasvuvauhti on hidastunut hieman koko maassa. Helsingin seudulla työllisten määrän kasvu oli nopeampaa kuin viime vuoden lopulla. Työikäisten määrä kasvaa Helsingin seudulla, mutta pysyy ennallaan koko maan tasolla.

Huhti-kesäkuussa 15–64-vuotiaiden työllisyysaste oli Helsingin seudulla 75,1 prosenttia, mikä oli 0,3 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuotta aiemmin. Koko maan työllisyysaste kohosi vuoden takaisesta vajaan prosenttiyksikön ja oli 73,3 prosenttia vuoden 2019 toisella vuosineljänneksellä.

Työllisten määrä kasvoi reippaasti rakentamisessa sekä majoitus- ja ravitsemistoiminnassa

Huhti-kesäkuussa työllisten määrä kasvoi Helsingin seudulla voimakkaasti rakentamisen sekä majoitus- ja ravitsemistoiminnan toimialoilla verrattuna vuoden takaiseen Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan. Myös teollisuudessa työllisiä oli edellisvuotta enemmän. Koko maassa kasvu kohdistui samoille aloille kuin Helsingin seudulla. Yhteiskunnallisissa palveluissa työskentelevien määrä pieneni sekä koko maassa että Helsingin seudulla. Yhteiskunnalliset palvelut sisältävät muun muassa julkisen hallinnon sekä koulutuksen toimialat.

Helsingin seudulla eniten työllisiä on liike-elämän palveluissa. Myös kaupan alalla sekä sosiaali- ja terveyspalveluissa työskentelee suuri määrä Helsingin seudun asukkaista. Koko maassa terveys- ja sosiaalipalvelut on työntekijämäärältään toimialoista suurin ja teollisuuden ala toiseksi suurin työllistäjä.

Työttömyysaste laskee edelleen

Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan työttömyysaste oli Helsingin seudulla 8,9 prosenttia kesäkuun lopussa. Työttömyysaste laski edellisvuodesta 0,5 prosenttiyksikköä. Työttömyysaste oli edellisvuotta pienempi sekä kaikissa pääkaupunkiseudun kunnissa että KUUMA-kunnissa. Koko maassa työttömyysaste laski 0,7 prosenttiyksikköä 9,7 prosenttiin.

Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan työttömyysaste oli Helsingissä 9,7 prosenttia, Espoossa 8,4 prosenttia, Vantaalla 8,2 prosenttia ja KUUMA-kunnissa 7,5 prosenttia kesäkuun lopussa. Työttömien määrä kootaan kuukausittain työ- ja elinkeinotoimistojen rekisteristä ja työvoiman määrä on Tilastokeskuksen rekisteripohjaisen työssäkäyntitilaston tuorein tieto eli vuoden 2017 lopusta.

Tilastokeskuksen otospohjaisen työvoimatutkimuksen mukaan työttömyysaste laski Helsingin seudulla 0,5 prosenttiyksikköä. Huhti-kesäkuussa työttömyysaste oli Helsingin seudulla 7,5 prosenttia, Helsingissä 7,9 prosenttia ja koko maassa 7,7 prosenttia.

Asunto- ja toimitilamarkkinat

Toimistotilojen vajaakäyttö väheni

Pääkaupunkiseudun toimistotilojen vajaakäyttö väheni 0,8 prosenttiyksikköä ja teollisuus- ja varastotilojen 0,5 prosenttiyksikköä tammi-kesäkuussa edelliseen puolivuotisjaksoon verrattuna. Catella Property Oy:n mukaan liiketilojen vajaakäyttö pysyi sen sijaan lähes ennallaan. Liiketilojen vajaakäyttöaste oli tammi-kesäkuussa 2,9 prosenttia, toimistotilojen 12,3 prosenttia ja teollisuus- ja varastotilojen 4,1 prosenttia.

Toimistotilojen ja liiketilojen vajaakäyttö oli pääkaupunkiseudulla kasvussa muutaman vuoden ajan, mutta vajaakäyttö kääntyi laskuun vuonna 2017.

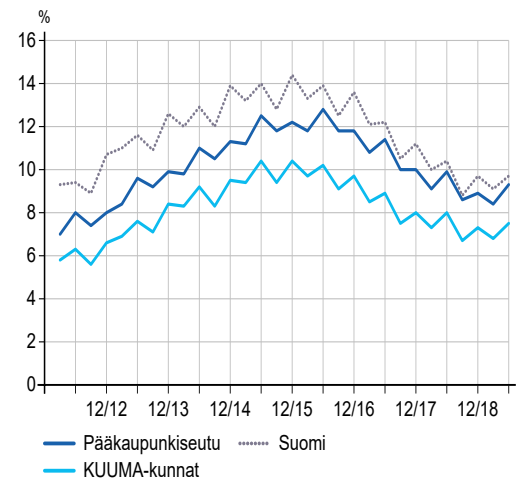
Hyvinvointi

Perustoimeentulotukea saavien määrä väheni

Huhti-kesäkuussa perustoimeentulotukea saavien henkilöiden määrä väheni 4 prosenttia pääkaupunkiseudulla, kun verrataan kuukausikeskiarvoja edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Määrä väheni sekä Helsingissä, Espoossa että Vantaalla. Myös täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea saavien määrä väheni Helsingissä ja Espoossa.

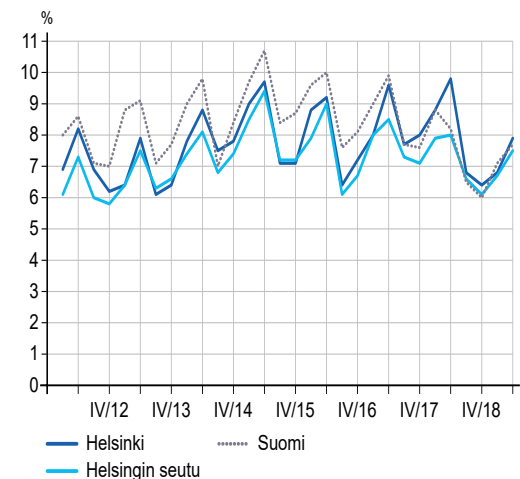
Perustoimeentulotuen myöntäminen ja maksaminen siirtyivät kunnilta Kelan hoidettavaksi vuoden 2017 alussa. Perustoimeentulotuen saajien määrät ovat sittemmin vähentyneet pääkaupunkiseudulla. Työttömyyden väheneminen selittää suuren osan perustoimeentulotuen saajien lukumäärän muutoksesta. Osa toimeentulotuen saajista saa myös kuntansa myöntämää täydentävää ja/tai ehkäisevää toimeentulotukea.

Työttömyysaste työ- ja elinkeinoministeriön mukaan

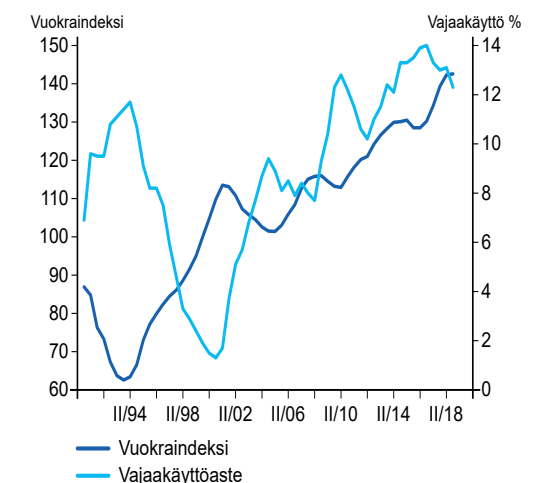
Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö

Työttömyysaste Tilastokeskuksen mukaan

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

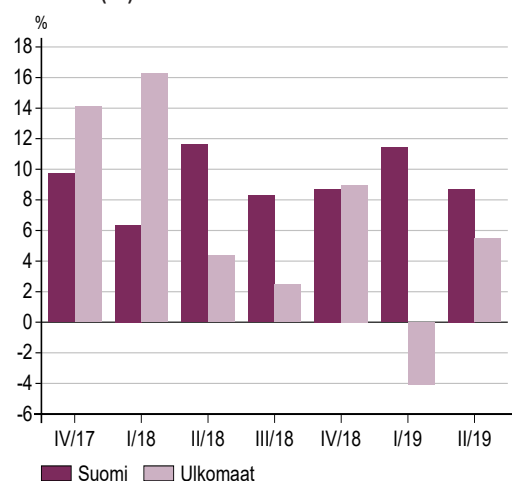
Toimistotilojen vuokrat Helsingin keskustassa ja toimitilojen vajaakäyttö pääkaupunkiseudulla

Lähde: KTI Kiinteistötieto Oy ja Catella Property Oy

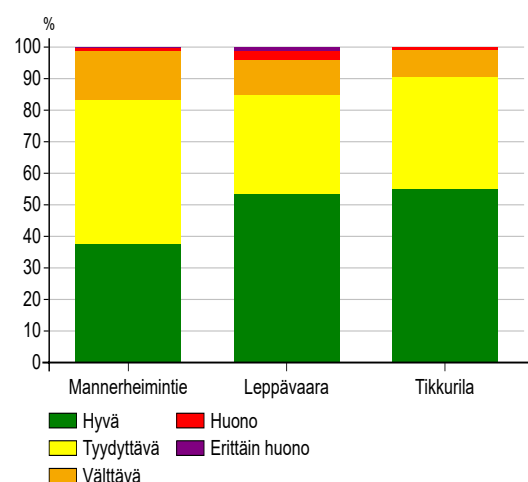
Matkailijoiden yöpymiset asuinmaan mukaan Uudellamaalla

Muutos (%) edellisestä vuodesta

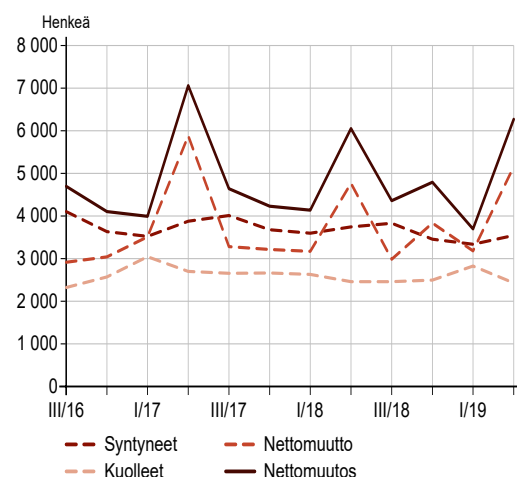
Lähde: Tilastokeskus

Ilmanlaatu pääkaupunkiseudulla II/2019

Lähde: Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)

Väestönmuutos Helsingin seudulla

Lähde: Tilastokeskus

Liikenne ja ympäristö

Uudenmaan yöpymisissä jälleen uusi toisen neljänneksen ennätys

Rekisteröityjen yöpymisten määrä kasvoi Uudellamaalla toisella vuosineljänneksellä huhti-kesäkuussa 7 prosenttia verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Toisen neljänneksen kasvu oli nopeampaa kuin ensimmäisen, jolloin yöpymiset lisääntyivät neljä prosenttia.

Vuoden 2019 yöpymisten kasvua siivitti erityisesti kotimainen matkailu. Kotimaisia yöpymisiä oli 10 prosenttia enemmän kuin vuoden 2018 tammi-kesäkuun aikana. Toisella neljänneksellä myös ulkomaiset yöpymiset palasivat kasvu-uralle ensimmäisen neljänneksen pienen notkahduksen jälkeen. Uudellamaalla ulkomaisten yöpymisten osuus oli 46 prosenttia. Helsingissä vastaava osuus oli 54 prosenttia. Koko maan tasolla kotimaisia yöpymisiä on selvästi ulkomaisia enemmän, peräti 74 prosenttia.

Tiedot yöpymisistä on kerätty majoitusliikkeiltä, joissa on vähintään 20 vuodepaikkaa tai sähköpistokkeella varustettua matkailuvaunupaikkaa. Muut majoitusmuodot, esim. Airbnb ja yöpymiset ystävien ja tuttavien luona, jäävät tilastoinnin ulkopuolelle. Näin ollen todelliset yöpymiset ovat näitä esitettyjä lukuja selvästi suurempia.

Hyvän ilmanlaadun osuus laski Tikkurilassa ja Leppävaarassa

Huhti-kesäkuussa hyvän ilman laadun osuus kokonaisajasta laski Tikkurilassa ja Leppävaarassa, kun verrataan edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Samalla erityisesti tyydyttävän ilmanlaadun osuus kasvoi. Mannerheimintien mittauspisteessä hyvää mutta toisaalta myös välttävää ilmanlaatua oli edellisvuotta enemmän. Erityisesti huhtikuussa ilmanlaatu oli pääkaupunkiseudulla aiempaa huonompaa.

Huhti-kesäkuussa hyvän ilmanlaadun osuus kokonaisajasta oli Tikkurilassa keskimäärin 55 prosenttia, Leppävaarassa keskimäärin 54 prosenttia ja Mannerheimintiellä keskimäärin 38 prosenttia. Muina aikoina ilmanlaatu oli lähinnä tyydyttävää. Katupöly heikentää ilmanlaatua etenkin keväisin.

Väestö

Helsingin seudun väestönkasvu edelleen nopeaa

Helsingin seudun asukasluku oli noin 1 502 000 maaliskuun lopussa. Seudun väestö kasvoi huhti-kesäkuussa 6 300 hengellä eli 200 henkeä enemmän kuin edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon aikana. Vajaa kolmasosa kasvusta tuli muuttovoitosta ulkomailta. Ensimmäisen neljänneksen kasvu oli aikaisempaa hitaampaa, mutta koko alkuvuoden väestönkasvu on viimeisen viiden vuoden keskiarvon tasalla.

Syntyneiden määrä aleni edelleen. Huhti-kesäkuussa syntyi 3 544 lasta eli 200 lasta vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon aikana. Suhteellisesti eniten syntyvyys on alentunut KUUMA-kunnissa, joissa

syntyi tämän vuoden kesäkuun loppuun mennessä vain 1 226 lasta, kun vuosikymmenen alkupuolella syntyneitä oli 1 700–1 800. Luonnollinen väestönkasvu vuoden ensimmäisellä neljänneksellä oli seudulla 1 100 henkeä, samalla tasolla kuin vuosina 2017 ja 2018.

Helsingin seudun väkiluku on kasvanut vuodesta 2004 saakka. Lokakuusta 2018 maaliskuuhun 2019 Helsingin väestönkasvu oli hyvin hidasta, kun taas Espoon ja Vantaan kasvu nopeutui merkittävästi. Viimeisellä vuosineljänneksellä myös Helsingin kasvu palautui tämän vuosikymmenen nopean kasvun tasolle.

Muuttovoitto Espooseen kasvoi huomattavasti

Helsingin seutu sai huhti–kesäkuussa muuttovoittoa 5 160 henkeä eli 400 henkeä enemmän kuin vuoden 2018 vastaavan ajanjakson aikana. Erityisesti Espoon sekä myös Vantaan saama muuttovoitto kasvoi, kun taas Helsingin ja KUUMA-kuntien laski edellisvuodesta.

Helsingin muuttovoitto oli 2 000 henkeä, mikä vastaa vuosien 2015 ja 2016 tasoa. Espoo sai muuttovoittoa 1 500 ja Vantaa 900 henkeä eli selvästi 2010-luvun keskiarvoa enemmän. KUUMA-kuntien muuttovoitto oli 740 henkeä, mikä oli 250 henkeä vähemmän kuin edellisvuonna.

Ulkomainen nettomuutto kasvoi selvästi

Helsingin seutu sai huhti–kesäkuussa muuttovoittoa ulkomailta lähes 2 000 asukasta, mikä on selvästi enemmän kuin edeltävien viiden vuoden vastaavien ajanjaksojen keskiarvo, 1 600 henkeä. Seudulle muutti ulkomailta 3 400 ja seudulta pois 1 460 asukasta. Helsingin ja Espoon saama muuttovoitto kasvoi edellisvuodesta selvästi, ja KUUMA-kuntien muuttovoiton suhteellinen kasvu oli myös huomattava.

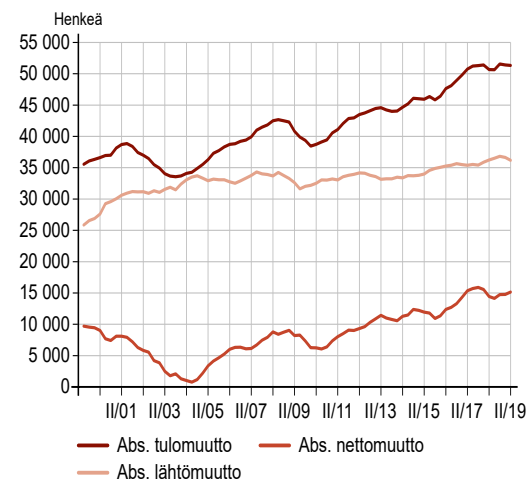
Koko alkuvuoden aikana muuttovoitto ulkomailta Helsingin seudulle on kasvanut 17 prosenttia. Edellisvuoden alkupuoliskoon verrattuna muuttovoitto kasvoi pääkaupunkiseudulla, erityisesti Helsingissä, mutta väheni KUUMA-kunnissa.

Espoo ja Vantaa nettosivat asukkaita Helsingistä

Huhti–kesäkuussa Helsingin muuttotappio seudun sisäisissä muutoissa oli lähes 900 henkeä, kun se oli edellisvuoden toisella neljänneksellä 340 asukasta. Espoon edellisvuoden 200 hengen muuttotappio kääntyi 300 hengen muuttovoitoksi ja Vantaalla muuttovoitto oli 50 asukasta, kun edellisvuonna tuli 130 hengen muuttotappio. KUUMA-kuntien muuttovoitto pääkaupunkiseudulta väheni kolmanneksen ja oli nyt 560 asukasta.

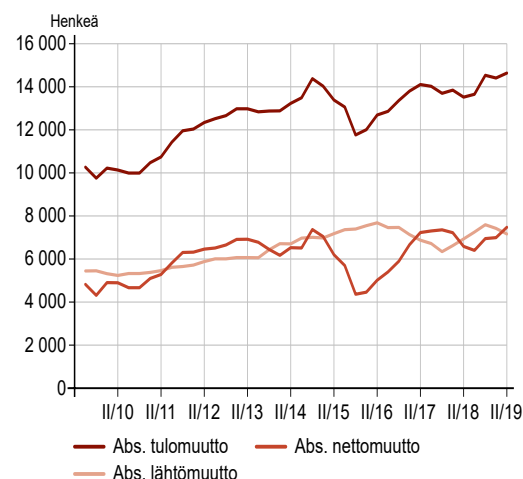
Helsingin muuttotappio seudun sisäisessä muuttoliikkeessä oli tammi–kesäkuun aikana 1 900, kun se oli edellisvuoden alkupuoliskolla 870 henkeä. Espoon muuttovoitto oli nyt 600 asukasta, kun edellisvuonna muuttotappiota tuli 350 henkeä. Samoin Vantaalla muuttovoitto kasvoi ja oli 500 henkeä, kun vuoden 2018 alkupuolella muuttovoittoa tuli vain 17 henkeä. KUUMA-kuntien muuttovoitto väheni 1 265:stä 810:een.

Väestön muuttoliike Helsingin seudulla Liukuva vuosisumma

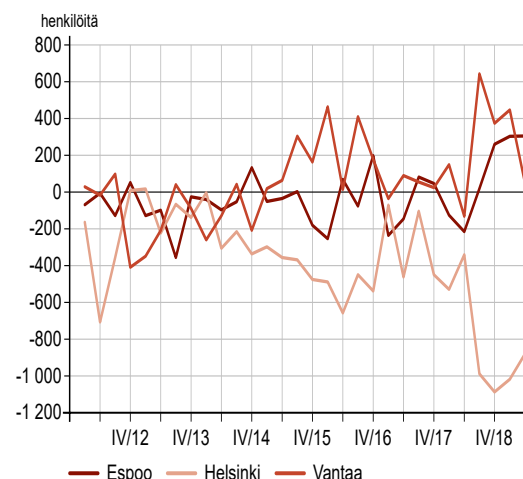
Lähde: Tilastokeskus

Ulkomainen muuttoliike Helsingin seudulla Liukuva vuosisumma

Lähde: Tilastokeskus

Seudun sisäinen nettomuutto Muuttoliike kaupungista seudun muihin kuntiin

Lähde: Tilastokeskus

Pendelöinti Helsingin seudulla

Laura Ansala

Erikoistutkija

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia,
kaupunkitutkimus ja -tilastot -yksikkö

Helsingin seudun työmarkkinat ovat kooltaan ja taloudelliselta merkitykseltään huomattavat. Vuonna 2016 Suomen työpaikoista ja työllisistä vajaa kolmannes sijoittui Helsingin seudulle. Tätäkin selvempää oli työpaikkojen ja työllisten keskittyminen seudun sisällä. Seudun työpaikoista 86 prosenttia ja työllisistä 78 prosenttia sijoittuivat Helsinkiin, Espooseen tai Vantaalle. Tämänkaltaisen työmarkkinoiden alueellisen rakenteen johdosta kuntarajat ylittävä työmatkaliikenne seudulla on varsin vilkasta.

Tässä artikkelissa tarkastellaan, kuinka työpaikat ja työlliset ovat seudulla sijoittuneet ja kuinka tyypillistä pendelöinti seudulla on viime vuosina ollut. Tarkastelussa hyödynnetty tilastoaineisto perustuu Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastoon, josta on käytettävissä tietoja vuosilta 2004–2016. Pendelöivillä henkilöillä tarkoitetaan tässä artikkelissa työllisiä, joiden työpaikka sijaitsee jossain muualla kuin heidän asuinkunnassaan.

Seudun kuntien työpaikkaomavaraisuus vaihtelee paljon

Vuonna 2016 seudun 720 000 työpaikasta 388 000 sijaitsi Helsingissä, 117 000 Espoossa ja 111 000 Vantaalla (ks. taulukko)¹. Työllisiä seudulla asui 680 000, joista Helsingissä 300 000, Espoossa 127 000 ja Vantaalla 103 000. Seudun muiden kuntien työmarkkinat olivat huomattavasti pienemmät. Työpaikkamäärältään näistä kunnista selvästi suurin oli Hyvinkää yli 19 000 työpaikallaan.

Työlliset sen sijaan olivat jakaantuneet seudun pienempiin kuntiin tasaisemmin, ja yli 15 000 työllisen kuntia oli seudulla kuusi.

Vuosina 2004–2016 seudun työpaikkojen määrä kasvoi reilut 8 prosenttia ja työllisten määrä noin 9 prosenttia. Suhteellisesti voimakkainta työpaikkojen määrän kasvu oli tällä aikavälillä Pornaisissa, 25 prosenttia, ja Mäntsälässä, 19 prosenttia. Vantaalla työpaikkojen määrä kasvoi 15 prosenttia, Espoossa 10 prosenttia ja Helsingissä 5 prosenttia. Työllisten määrä puolestaan kasvoi suhteellisesti eniten Pornaisissa, Mäntsälässä ja Espoossa, kussakin 11–12 prosenttia. Vantaalla ja Helsingissä kasvua kertyi 9–10 prosenttia.

Lukuun ottamatta Helsinkiä ja Vantaata seudun kuntien työpaikkaomavaraisuusaste – työpaikkojen määrän suhde työllisten määrään – oli vuonna 2016 alle 100 prosenttia, eli niissä sijaitsi vähemmän työpaikkoja kuin niissä asui työllisiä. Pienimmillään työpaikkaomavaraisuusaste oli Pornaisissa, alle 46 prosenttia. 60 prosentin tuntumassa olivat Kauniainen, Kirkkonummi, Sipoo, Nurmijärvi ja Vihti. Helsingissä lukema oli 129 prosenttia ja Vantaalla 108 prosenttia.

Kaikissa seudun kunnissa ei siis edes määrällisesti ole niissä asuville työllisille riittävästi työpaikkoja, joissa työskennellä. Toisaalta Helsingissä ja Vantaalla työpaikkoja on näissä kunnissa asuvien työllisten tarpeisiin liikaakin. Työpaikkojen ja työllisten määrien suhde kunnissa onkin yksi, muttei suinkaan ainoa selitys sille, miksi osa työllisistä työskentelee jossain muualla kuin asuinkunnassaan. Työllisten liikkuvuuden taustalla on olettavasti myös työpaikkojen ja työllisten laadullista alueellista kohtaamattomuutta, kun kunnassa sijaitsevilla työpaikoissa vaadittu osaaminen ei aina vastaa kunnassa asuvien työllisten osaamista. Myös esimerkiksi tuloihin ja perheeseen liittyvät tekijät sekä erilaiset muun

¹Alueen työpaikoilla tarkoitetaan alueella työssäkäyviä henkilöitä.

Taulukko. Helsingin seudun työpaikat, työlliset ja pendelöinti vuonna 2016

Kunta	Työpaikat	Työlliset	Kunnassa asuvat ja työskentelevät	Seudulta kunnan pendelöivät	Muualta Suomesta kuntaan pendelöivät	Kunnasta seudulle pendelöivät	Kunnasta muualle Suomeen pendelöivät
Espoo	117 000	127 700	62 300	44 900	9 800	61 600	3 800
Helsinki	388 000	300 400	233 500	124 900	29 600	56 900	10 100
Vantaa	110 800	102 900	47 100	53 600	10 200	53 100	2 800
Hyvinkää	19 300	20 300	11 100	3 800	4 400	7 400	1 800
Järvenpää	12 700	19 400	6 600	5 100	1 000	12 000	800
Kauniainen	2 300	4 000	800	1 300	200	3 000	200
Kerava	12 000	16 000	5 000	5 700	1 300	10 500	500
Kirkkonummi	10 700	17 800	5 700	3 300	1 700	11 200	900
Mäntsälä	6 100	9 200	3 500	1 300	1 200	4 900	800
Nurmijärvi	12 000	19 500	6 800	3 700	1 500	12 000	600
Pornainen	1 100	2 400	600	300	200	1 500	200
Sipoo	5 700	9 500	2 900	1 900	900	5 800	800
Tuusula	14 100	18 000	5 100	7 800	1 200	12 200	700
Vihti	8 100	13 100	5 000	1 300	1 800	6 800	1 300
Yhteensä	719 900	680 300	396 100	258 900	64 900	258 900	25 300

muussa asumiseen ja työmatkoihin liittyvät mieltymykset vaikuttavat työllisten tekemiinsä asuin- ja työpaikan sijaintivalintoihin.

Seutulaiset pendelöivät eniten Helsinkiin

Vuonna 2016 noin 260 000 seudun työllistä – lähes kaksi viidestä seudun kaikista työllisistä – työskenteli jossain muussa seudun kunnassa kuin omassa asuinkunnassaan. Seudulla pendelöinti ei juurikaan yleistynyt vuosi-na 2004–2016. Vaikka seudulla pendelöivien määrä kasvoi noin 12 prosenttia vuodesta 2004, heidän osuutensa seudun työllisistä kasvoi vain alle prosenttiyksikön. Noin kolmannes seudulla pendelöivistä asui seudun pienemmissä kunnissa. Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla asui kussakin 20–24 prosenttia seudulla pendelöivistä.

Seutulaisille keskeisin pendelöinnin kohde oli Helsinki, jonne suuntasi lähes puolet seudulla pendelöivistä vuonna 2016. Vantaalla kävi töissä 21 prosenttia, Espoossa

17 prosenttia ja muissa seudun kunnissa 14 prosenttia seudulla pendelöivistä. Vuoteen 2004 verrattuna Helsinki kuitenkin menetti suhteellista merkitystään seutulaisten pendelöinnin kohteena. Helsinkiin pendelöivien osuus pieneni 3,5 prosenttiyksiköllä, kun taas Vantaalle pendelöivien osuus kasvoi 1,3:lla, ja pienempiin seudun kuntiin pendelöivien osuus kahdella prosenttiyksiköllä vuosina 2004–2016.

Varsin vaihtelevat osuudet seudun kunnissa asuvista työllisistä kävivät töissä muualla seudulla. Suhteellisesti vähiten pendelöivät helsinkiläiset työlliset, joista hieman vajaa viidesosa kävi töissä jossain muussa seudun kunnassa vuonna 2016. 45 prosenttia heistä suuntasi Vantaalle, 42 prosenttia Espooseen ja loput 13 prosenttia seudun muihin kuntiin. Espoolaisista työllisistä 48 prosenttia ja vantaalaisista työllisistä 52 prosenttia pendelöi muihin seudun kuntiin, heistä noin kolme neljästä Helsinkiin. Pienemmissä seudun kunnissa asuvista työllisistä lähes kolme viidestä pen-

delöi muualle seudulla. Korkein osuus oli Kauniaisissa ja pienin Hyvinkäällä. Lähes neljä viidestä pienemmistä kunnista muualle seudulle pendelöivistä suuntasi Helsinkiin, Espooseen tai Vantaalle.

Seudun kunnat olivat myös vaihtelevasti riippuvaisia muualla seudulla asuvasta työvoimasta (ks. kuvio). Helsingissä työssäkävistä liki kolmannes asui muualla seudulla. Vantaalla vastaava osuus oli 48 prosenttia ja Espoossa 38 prosenttia. Nämä osuudet eivät merkittävästi muuttuneet vuosina 2004–2016. Helsinkiin seudulta pendelöivistä liki 40 prosenttia asui Espoossa ja lähes kolmannes Vantaalla. Espoossa työskentelevistä muista seutulaisista Helsingissä asui 53 prosenttia ja Vantaalla 17 prosenttia. Vantaalla työssäkävistä muista seutulaista helsinkiläisten osuus oli 48 prosenttia ja espoolaisten 17 prosenttia.

Helsingin seudulta pendelöivien osuus seudun pienemmissä kunnissa työssäkävistä kasvoi 29:stä 34:ään prosenttiin vuosina 2004–2016. Kuntien väliset erot olivat kuitenkin suuret. Siinä missä Vihdissä työssäkävistä 16 prosenttia asui muualla seudulla, Kauniaisissa vastaava osuus oli 57 prosenttia vuonna 2016. Helsingissä asuvien osuus seudulta pendelöivistä oli suurin Sipooossa ja Vihdissä. Espoolaisten osuus korostui seudulta Kauniaisisiin pendelöivien keskuudessa, kun taas vantaalaisten osuus oli suuri seudulta Sipooseen, Tuusulaan ja Keravalle pendelöivien joukossa.

Seudulle ja seudulta pendelöinti on vilkkainta muihin Uudenmaan kuntiin

Helsingin seudulla seuturajat ylittävä pendelöinti oli huomattavasti seudun sisäistä pendelöintiä vähäisempää. Seudulla työskentelevistä 65 000 asui seudun ulkopuolella vuonna 2016. Vaikka heidän määränsä kasvoi reilut 8 prosenttia vuodesta 2004, heidän osuutensa seudulla työssäkävistä pysyi varsin vakaana noin 9 prosentissa. Myös moni seudulla asuva työllinen kävi seudun ulkopuolella töissä, kaiken kaikkiaan reilut 25 000 vuonna 2016. Vuodesta 2004 heidän määränsä kasvoi jopa 28 prosenttia, mutta heidän osuutensa seudun työllisistä kasvoi vain noin puoli prosenttiyksikköä vajaaseen 4 prosenttiin.

Sekä seudulle että seudulta suuntautuvasta pendelöinnistä muut Uudenmaan kunnat muodostivat noin kolmasosan ja Riihimäen, Lahden ja Tampereen seutukunnat kukin noin kymmenyksen vuonna 2016. Helsingin seudulla puolestaan Helsinki, Espoo ja Vantaa olivat keskeisimmät pendelöinnin kohteet ja lähteet. Seudun ulkopuolelta Helsinkiin pendelöi vajaat 30 000, Espooseen vajaat 10 000, ja Vantaalle reilut 10 000 työllistä. Helsingistä seudun ulkopuolelle pendelöi noin 10 000, Espoosta vajaat 4 000 ja Vantaalta vajaat 3 000 työllistä.

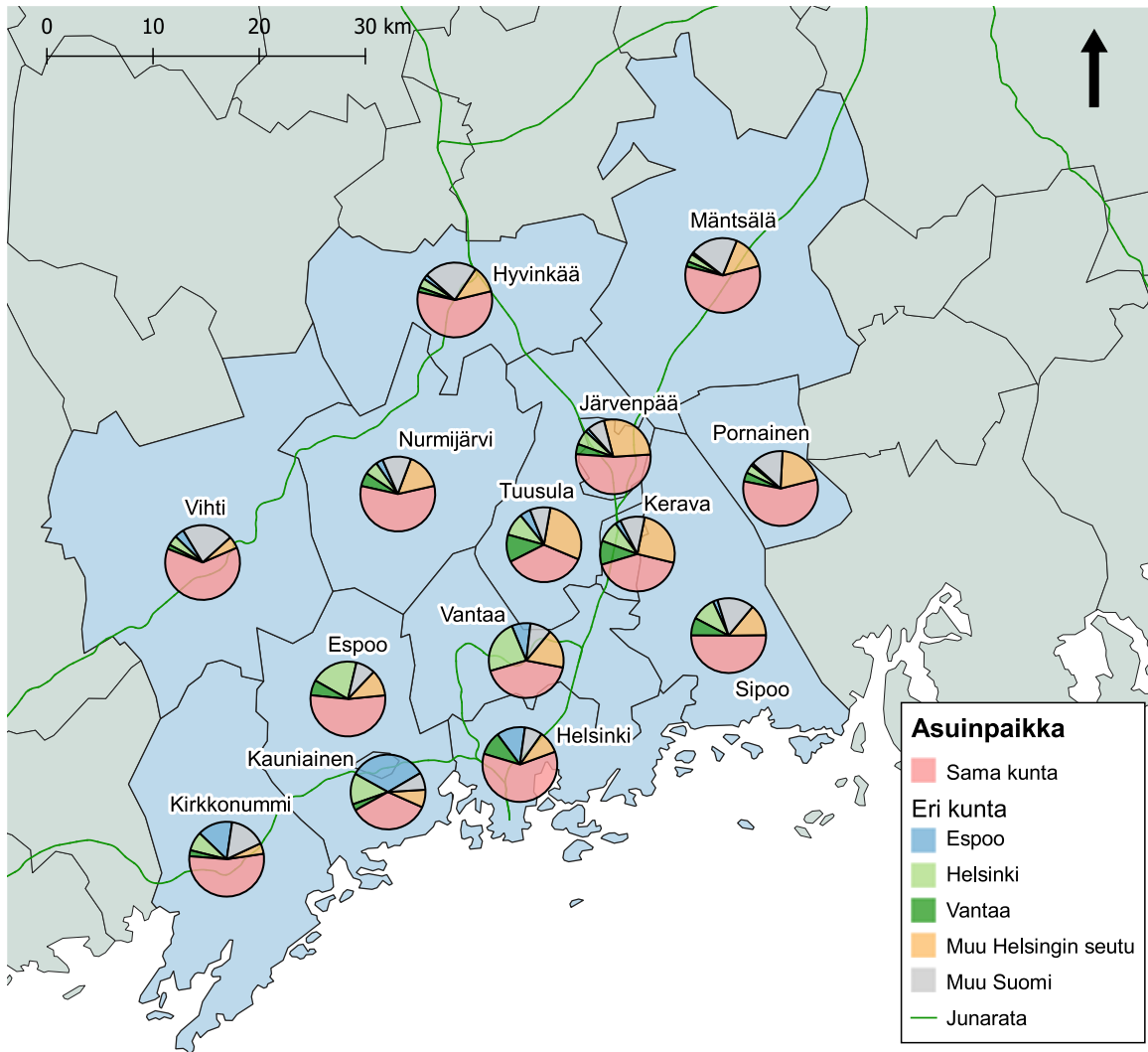
Pienempiin seudun kuntiin pendelöi seudun ulkopuolelta yhteensä 15 000 työllistä, ja näistä kunnista seudun ulkopuolella kävi töissä vajaat 9 000 työllistä. Pendelöinti seudun pienempien kuntien ja seudun ulkopuolisten kuntien välillä oli useimmiten sitä vilkkaampaa, mitä lähempänä ne toisiaan sijaitsivat. Helsingin seudun länsiosissa pendelöitiin suhteellisen paljon Vihdin ja Lohjan välillä, seudun pohjoisosissa pendelöinti oli vilkasta Hyvinkään ja Riihimäen seutukunnan sekä Mäntsälän ja Lahden seutukunnan välillä, ja itäosissa pendelöitiin suhteellisen paljon Porvoon ja Sipoon välillä.

Seutulaisten pendelöinti on hajaantumassa – jatkuuko kehitys?

Helsingin seudun kunnat muodostavat työmarkkina-alueen, jolla useat ovat valmiita työskentelemään etäämmällä asuinpaikastaan. Työllisten valmius alueelliseen liikkuvuuteen onkin seudulla välttämätöntä työpaikkojen voimakkaasta alueellisesta keskittyneisyydestä johtuen. Vaikka seudun kuntien väliset erot pendelöinnin yleisyydessä ja suuntautumisessa ovat suuria, yhteistä kunnille on se, että yhä suurempi osuus niistä pendelöivistä suuntaa seudulla jonnekin muualle kuin Helsinkiin. Lisäksi lähes kaikista kunnista pendelöinti suuntautuu aiempaa tyypillisemmin seudun ulkopuolelle. On kiintoisaa seurata, kuinka seudulla jo toteutetut ja suunnitteilla olevat liikennehankkeet sekä asumisen yhä selvempi keskittyminen suuriin kaupunkeihin vaikuttavat seudun pendelöintivirtojen kehitykseen.

Valokiilassa

Kartta. Helsingin seudun kunnissa työssäkäyvien asuinpaikat vuonna 2016

Työpaikat lisääntyneet pääkaupunkiseudulla - mutta lisääntykö työmatkaliikenne?

Vilja Tähtinen

Seututietoasiantuntija

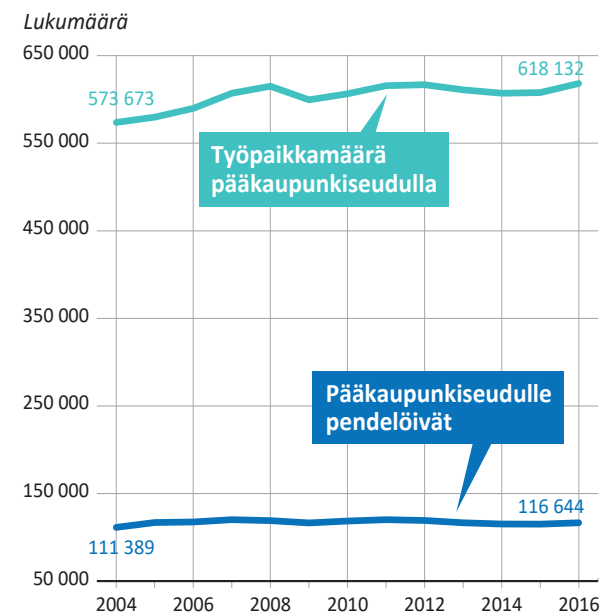
HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut
-kuntayhtymä, Seutu- ja ympäristötieto

Työpaikkojen määrä on kasvanut muutamia taantumanotkahduksia lukuun ottamatta Helsingin seudulla ja erityisesti pääkaupunkiseudulla koko 2000-luvun. Vuonna 2016 pääkaupunkiseudulla on lähes 45 000 työpaikkaa enemmän kuin vuonna 2004. Pendelöijien eli sukkuloiden määrä on kasvanut melko samaa tahtia, joskin pudotukset ja nousut määrissä ovat usein jyrkempiä ja reagoivat melko herkästi työpaikkamäärän kehitykseen (kuvio 1).

Työpaikkamäärän ja pendelöijämäärän lisäksi myös pääkaupunkiseudun työssäkäyntialue kasvanut. Vuonna 2016 lähes 117 000:n pendelöijän kotikunnat kattavat valtaosan Etelä-Suomea (kuvio 2). Alueen laajentuminen yhdessä pendelöijien määrän kasvun kanssa on lisännyt työmatkaliikkumista merkittävästi.

Työpaikkojen määrä on kasvanut erityisesti palvelualoilla (lisätietoa myös HSY:n työpaikkasivulta: www.hsy.fi/fi/asiantuntijalle/seututieto/tyopaikat). Työpaikkarakenteen muutoksella on merkitystä paitsi työpaikkojen sijaintitoiveisiin, mutta myös työmatkaliikkumiseen. Entistä useamman työntekijän ei tarvitse kuljettaa läppäriä suurempia työkaluja mukanaan eikä työtä välttämättä tehdä päivittäin yhdessä ja samassa paikassa. Etätyö ja liikkuva työ ovat yleistyneet. Työssäkäyntitilasto, jonka perusteella pendelöintimääriä pääasiassa tarkastellaan, kertoo kuitenkin vain työntekijän kotipaikan ja työpaikan sijainnin. Näistä tilastoista ei saada selville, kuinka usein ja millä tavalla työntekijä työpaikallaan käy, vai käykö lainkaan.

Kuvio 1. Työpaikkamäärän ja pendelöijien määrän kehitys pääkaupunkiseudulla

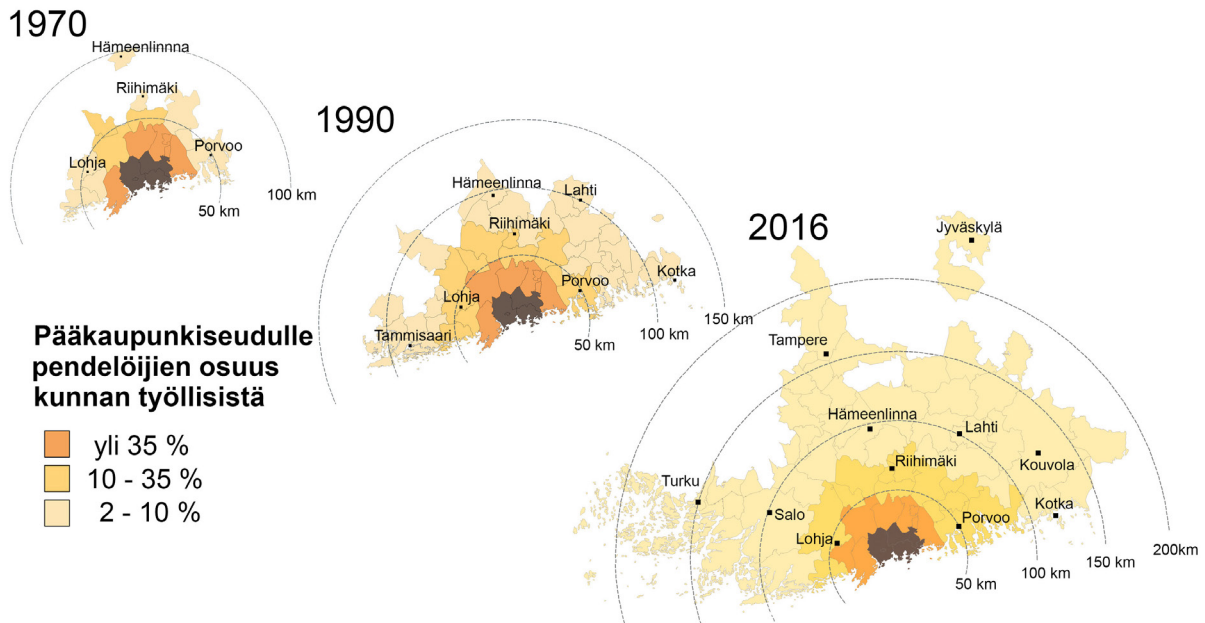

Lähde: Tilastokeskus, työssäkäyntitilasto

Työmatkaliikenteen kulkutapajakauma muuttuu hitaasti – kestävillä kulkutavoilla liikutaan entistä enemmän

Kattavin ja monipuolisin aineisto pääkaupunkiseudun työmatkaliikenteen tarkasteluun on HSL:n liikkumistutkimus, jonka uusin kysely tehtiin syksyllä 2018 (lisätietoja HSL:n sivuilta: www.hsl.fi/liikkumistutkimus2018). Uuden ja liikkumistutkimuksen aiempien vuosien tulosten avulla voidaan tarkastella myös työmatkojen ja pendelöintimatkojen (eli kuntarajan ylittävien työmatkojen) määrissä ja eritoten kulkutavoissa tapahtuneita muutoksia.

Kuvio 2. Työpaikkamäärän ja pendelöijien määrän kehitys PK-seudulla

Lähde: Tilastokeskus, Työssäkäyntitilasto

Perinteisesti työpaikkojen lisääntymisen myötä myös työmatkaliikenne on lisääntynyt. Perinteinen kuvio näyttää kuitenkin rikkoutuvan Helsingin seudulla, jossa kotiperäisten (eli kotoa alkaneiden tai sinne päättyneiden) työmatkojen määrä kasvoi vuosien 2008 ja 2012 välillä, mutta on uusimpien tietojen perusteella taas laskenut lähes vuoden 2008 tasolle eli noin 820 000 kotiperäiseen työmatkaan/arkivuorokausi. Matkojen määrä on pudonnut etenkin kehyskunnissa ja Vantaalla. Espoossa ja Helsingissä asuvien työmatkojen määrä sen sijaan on lievästi kasvanut myös vuoteen 2018.

Pendelöintityömatkojen (eli kuntarajan ylittävien kotiperäisten työmatkojen) määrä sen sijaan on jatkanut kasvuaan. Myös niissä kehyskunnissa asuvien matkojen määrä on laskenut, kun taas Helsingissä ja Espoossa asuvien työmatkat muihin pääkaupunkiseudun kuntiin ovat lisääntyneet. Pääkaupunkiseudun kuntien välinen pendelöinti on siis myös lisääntynyt eikä ainoastaan pääkaupunkiseudulle suuntautuva pendelöinti. Sitä, missä määrin muutoksen matkojen määrässä ovat työpaikka-

rakenteen tai työn tekemisen tapojen muutosta (esim. etätöön lisääntyminen), ei kerro meille myöskään liikumistutkimusten aineistojen analysointi.

Matkamäärän lisäksi Liikkumistutkimuksen aineistoilla voidaan arvioida työmatkojen kulkutapajakauman muutosta (kuvio 3). Kestävien kulkutapojen (joukkoliikenne, pyöräily ja kävely) osuus on noussut vuoden 2008 52 prosentista vuoden 2018 56 prosenttiin. Henkilöautolla tehtyjen kotiperäisten työmatkojen osuus oli vuonna 2018 44 prosenttia koko Helsingin seudulla. Helsinkiläiset tekevät enää 27 prosenttia kotiperäisistä työmatkoista henkilöautolla, espoolaisista ja vantaalaisistakin vain noin 50 prosenttia.

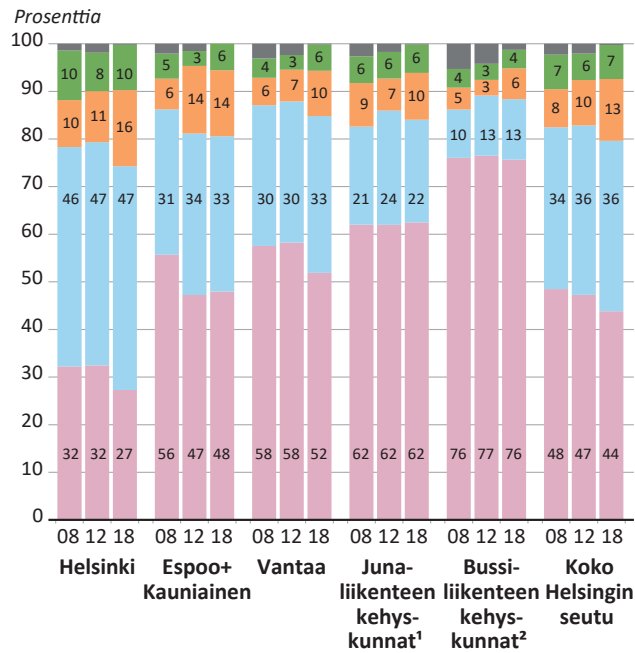
Myös pendelöintimatkoilla kestävien kulkutapojen osuus on noussut vuodesta 2008 vuoteen 2018, ollen 46 prosenttia vuonna 2018 (kuvio 4). Kasvua on sekä pyöräilyssä että joukkoliikenteen käytössä. Pendelöintimatkoilla helsinkiläiset käyttävät henkilöautoa huomattavasti useammin kuin työmatkoilla keskimäärin. Tosin sekä helsinkiläisten

että vantaalaisten pendelöintimatkoilla joukkoliikenteen osuus on kasvanut selvästi ehkäpä ainakin osittain 2015 avatun Kehäradan johdosta. Kehyskunnista pääkaupunkiseudulle pendelöivät sen sijaan käyttävät henkilöautoa entistään suuremmalla osaa matkoista.

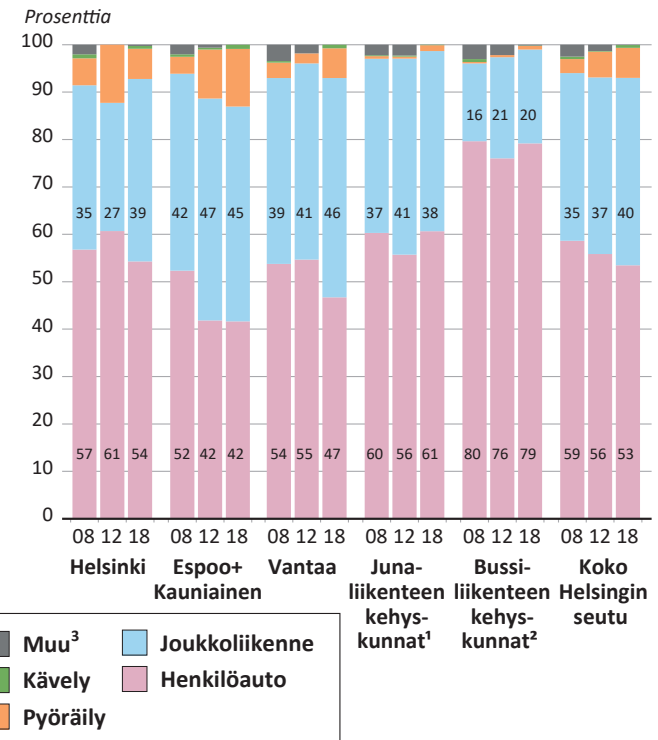
Digitalisaatio, työn tekemisen ja elinkeinorakenteiden muutos muuttavat työpaikkoja ja niihin liikkumista varmasti jatkossakin. Nykyiset tilastot eivät enää kattavas-

ti tavoita tätä työn sijoittumisen sekä työhön ja työssä liikkumisen moninaisuutta. Ymmärtääksemme työmatkaliikkumista paremmin ja voidaksemme ennakoita muutoksia ja tukea niitä suunnitella tarvitsemme uusia aineistoja ja lisää tutkimusta aiheesta. Samanaikaisesti sekä tiivistyvä että hajaantuva työpaikkojen sijoittuminen haastaa liikennejärjestelmäämme, jonka kehittäminen kestävästä liikkumisesta edistäväksi vaatii uudenlaista otetta niin aihetta tutkivilta kuin liikkumista suunnitteleviltakin.

Kuvio 3. Kuljetapajakauman muutos 2008–2018 kotiperäisillä työmatkoilla Helsingin seudulla

Kuvio 4. Kuljetapajakauman muutos 2008–2018 kotiperäisillä pendelöinti- eli sukkulointimatkoilla*

*Matkoilla, joissa työpaikka on pääkaupunkiseudulla ja asuinkunta vaaka-akselissa mainituilla alueilla.

¹Junaliikenteen kehyskunnat: Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä (2018 myös Siuntio)

²Bussiliikenteen kehyskunnat: Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula ja Vihti

³Muu kulkutapa: mm. taksi, pakettiauto, moottoripyörä ja mopo

Lähde: HSL Liikkumistutkimukset 2008, 2012 ja 2018

Helsingin seutu:

Pääkaupunkiseutu ja KUUMA-kunnat

Pääkaupunkiseutu:

Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa

KUUMA-kunnat:

Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula ja Vihti

Uusimaa:

Uudenmaan maakunta

Helsingin kaupunkimittausosasto, alueen kunnat ja HSY, 2013

Julkaisun tuotannon, asuntomarkkinoiden, rikollisuuden, matkailijoiden yöpymisten ja väestön luvut ovat ennakkotietoja, jotka tarkentuvat lopullisiin tilastoihin.

Käsitteitä

Ilmanlaatuindeksi

Perustuu HSY:n kehittämään indeksiin, joka lasketaan tunneittain. Huomioon otetaan rikkidioksidin, typpidioksidin, hiilimonoksidin, otsonin, hengitettävien hiukkasten ja pienhiukkasten pitoisuudet, joille määritetään ali-indeksi. Näistä korkein määrittelee ilmanlaatuindeksin arvon mittausasemalla. Indeksien arvot on jaettu viiteen ilmanlaatulokkaan hyvästä erittäin huonoon.

Liukuva vuosisumma

Kausitasoitusmenetelmä, jolla tasataan vuoden sisäistä, toistuvaluonteista vaihtelua. Vuosineljänneksen arvo lasketaan summaamalla neljän viimeisimmän neljänneksen arvot ja jakamalla summa luvulla 4.

Saldoluku

Saldoluvulla kuvataan odotuksia suhdanne- ja kuluttajabarometrissä. Luku saadaan, kun myönteisten vastausten prosenttiosuuksista vähennetään kielteisten vastausten prosenttiosuudet. Positiivinen luku kuvaa myönteisiä odotuksia.

Toimeentulotuki

Toimeentulotuki on sosiaalihuoltoon kuuluva viimeisin taloudellinen tuki, jonka tarkoituksena on turvata henkilön ja perheen toimeentulo ja edistää itsenäistä selviytymistä. Toimeentulotuen määrä määräytyy asiakkaan välttämättömien menojen mukaan. Perustoimeentulotuen myöntäminen ja maksaminen siirtyivät kunnilta Kelan hoidettavaksi vuoden 2017 alussa.

Tuotanto

Kuvaa alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiviteettia.

1) Helsingin seutu: Toimialoittaisten tuotannon kehitystä ennakoiden indikaattorien perusteella konstruoitu Helsingin seudun tuotannon ennakoiva kuvaaja. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto perustuu indikaattoreiden ennakkoarvioihin. Tietolähde: Kaupunkitutkimus TA Oy.

2) Suomi: Tilastokeskuksen kansantalouden neljännesvuositilinpäiden bruttokansantuote kiintein hinnoin. Tuorein neljännes on Tilastokeskuksen julkaisema kokonaistuotannon ennakkotieto.

Työnvälitystilasto

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) tilasto, joka perustuu työnhakijoiden rekisteriin.

Työttömyysaste

Työttömien osuus työvoimasta. Tilastokeskuksen työttömyysaste perustuu työvoimatutkimukseen ja työ- ja elinkeinoministeriön työttömyysaste työnvälitystilastoon, minkä vuoksi ne poikkeavat jonkin verran toisistaan.

Työvoimatutkimus

Tilastokeskuksen otospohjainen kuukausittain tehtävä haastattelututkimus. Työllisyyttä koskevissa toimialoittaisissa tiedoissa on pienten toimialojen kohdalla suurehko virhemarginaali.

Väestö 30.6.2019*	Helsinki	Espoo	Vantaa	KUUMA-kunnat	Helsingin seutu	Uusimaa	Muu Suomi pl. Helsingin seutu	Suomi
Väkiluku	650 960	286 900	230 830	323 610	1 501 860	1 681 280	4 019 300	5 521 158
Väestönmuutos vuoden alusta	2 920	3 260	2 660	1 220	10 020	10 260	-6 780	3 240
Väestönmuutos, %	0,4	1,2	1,2	0,4	0,7	0,2	-0,2	0,1
Muuttovoitto	2 560	2 610	2 200	1 210	8 550	9 120	-50	8 500
Työmarkkinat II/2019								
Työlliset (TK)	..	..	..	..	770 300	858 600	1 822 800	2 593 100
Muutos vuoden takaisesta, %	..	..	..	..	0,2	2,2	0,1	0,8
Työttömät (TEM, 6/19)	33 680	11 990	10 930	12 120	68 990	76 253	185 180	254 180
Työttömyysaste, % (TEM, 6/19)	9,7	8,4	9,2	7,5	8,9	8,9	10,0	9,7
Työllisyysaste, % (TK)	..	..	..	..	75,1	75,4	72,6	73,3
Hyvinvointi II/2019								
Yleisen asumistuen saajat (6/19)	63 080	18 980	17 220	13 240	112 830	119 860	250 720	363 550
Muutos vuoden takaisesta, %	-1,7	2,1	2,3	-0,1	-0,3	-0,4	-1,6	-1,2
Kotihoidontuen saajat	8 040	4 040	3 240	3 670	19 080	20 720	38 230	57 310
Muutos vuoden takaisesta, %	-2,1	-0,3	-4,3	-7,5	-3,2	-3,7	-8,9	-7,1
Perustoimeentulotuen saajat	39 290	14 890	15 880	11 420	81 750	87 620	144 180	225 930
Muutos vuoden takaisesta, %	-5,5	-2,7	-2,5	-4,1	-2,2	-4,2	-3,7	-3,2

*Ennakkotieto.

Helsingin Seudun Suunnat

Helsingin Seudun Suunnat antaa ajankohtaista tietoa seudun kehityksestä. Verkkosivusto päivittyy jatkuvasti, ja pdf-julkaisu ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

www.helsinginseudunsuunnat.fi

Tilaa uutiskirje:

www.helsinginseudunsuunnat.fi/uutiskirje

Uutiskirje ilmestyy vuonna 2019

viikolla 11, 25, 38, 51

Toimitus ja julkaisija

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitutkimus ja -tilastot

PL 550

Helsingin kaupunki

00099 Helsingin kaupunki

Lisätietoja

Nina Ahola

p. 09 310 36365

seudunsuunnat@hel.fi

ISSN 1796-7287

HSS
vuodesta
1996

Kustantajat

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitutkimus- ja -tilastot

Espoon kaupunki, strategiyksikkö

Vantaan tieto- palveluyksikkö

Uudenmaan liitto

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristö- keskus (ELY)

Helsingin seudun kauppakamari